

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

KUNSTENS OG KULTURENS KRAFT I HVERDAGSINTEGRERING - INNSPILL FRA BERGENS KUNSTFORENING, BERGEN KUNSTHALL

Det vises til Kulturdepartementets brev av 22.07.2016 (deres ref. 16/3894), samt til telefonsamtale av 14.09.2016. Som avtalt oversendes Bergens Kunstforening, Bergen Kunsthalls innspill til *kunstens og kulturens kraft i hverdagsintegrering*.

Bergen Kunsthall (BKH) er i dag et tyngdepunkt på det visuelle kunstfeltet i Norge. I nordisk sammenheng er det unikt at en regional kunstforening i løpet av en tiårsperiode har inntatt en posisjon som en av Europas ledende kunsthaller.

I nasjonal sammenheng har BKH vært en modellinstitusjon for nyetablering av kunsthaller i Norge de siste 5 årene. BKH er likevel fremdeles i en særstilling som internasjonal aktør og produsent av egne utstillinger, og Kulturutredningen 2014 (NOU2013:4) nevner BKH som eneste eksempel på satsinger utenfor Oslo blant mellomstore institusjoner innfor Kulturdepartementets budsjettområde for "billedkunst, kunsthåndverk og offentlige rom".

Regionalt og lokalt er BKH den viktigste arenaen for kunnskapsproduksjon på samtidskunstfeltet, og en arena som naturlig fungerer som møteplass både kulturelt og interkulturelt.

BKH opplever at den visuelle kunsten har et unikt potensiale som møteplass for mennesker med ulik kulturell bakgrunn. Billedkunsten er i seg selv ofte "språkløs", åpen og universell. Ideelt sett kan man tilnærme seg alle kunstneriske uttrykk med utgangspunkt i egen kulturell bakgrunn.

Kunstens iboende åpenhet betyr imidlertid ikke at alle mennesker opplever kunstinstitusjoner som et inviterende tilbud, tilgjengelig for alle. Å oppnå dette krever

målrettet arbeid og satsing mot ulike publikumssegmenter. BKH har lenge etterstrebet en inkluderende og inviterende kommunikasjon mot alle grupper, noe som har gitt gode resultater. I tiden fremover ser vi imidlertid også behov for et mer strategisk og målrettet arbeid med sikte på å utvikle institusjonen som et reelt møtested for hverdagsintegrering. Det tror vi krever en større grad av aktiv involvering, noe et av våre planlagte tiltak imøtegår.

Igangsatte tiltak rettet mot mangfold og integrering

- Et viktig ledd i BKHs publikumsbyggende arbeid er et *aktivt formidlingsprogram*, særlig rettet mot barn og unge. Programmet omfatter omvisning i pågående utstilling med påfølgende verksted. Aktuelt program er inkludert i vårt tilbud til målgrupper med innvandrerbakgrunn. Institusjonen erfarer at vår kulturarena visker ut grenser og utvider barn og unges horisont.
- BKH tilbyr også *omvisning* i pågående utstilling for *voksne*, dette som et ledd i deres språktrening. Formidlingsarena gir mulighet for alle til å samle seg rundt det samme tema i en ny setting. Man tar utgangspunkt i det å lære et nytt språk ved hjelp av samtalen og mellommenneskelige relasjoner.
- I tillegg kan nevnes vår *arrangementsscene Landmark*, som en svært viktig arena og utvikler av Bergens klubbscene. Her oppstår nye initiativer i krysningspunktene mellom ulike sjangre og fagfelt med ulike aktører og publikum, bla. med interkulturell representasjon. Landmark er et svært godt eksempel på hvordan Bergen Kunsthall som kunstinstitusjon bidrar til hverdagsintegrering.

I løpet av kommende treårsperiode vil Bergen Kunsthall arbeide for økt synlighet både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Da vi allerede leverer et høyt antall egenproduserte utstillinger/arrangementer, vil fokus de kommende årene ikke være på aktivitetsutvidelse, men snarere på publikumsbygging, kulturformidling og organisasjonsutvikling.

Selv med jevnt høye besøkstall, opplever vi at det finnes et utnyttet potensiale blant

elever i videregående skoler, studenter, minoritetsgrupper, turister og andre publikumsområder. Vi vil jobbe aktivt med publikumsundersøkelser og tiltak for å nå ut til så mange som mulig.

BKH søker nå tilleggsfinansiering fra ulike instanser til planlagte tiltak. Institusjonen har dessverre ikke kapasitet innenfor dagens rammer til å iverksette satsingen.

Planlagte tiltak rettet mot mangfold og integrering

- Som en del av styrkingen av BKHs formidlingsprogram ønsker institusjonen å **opprette en formidlingsarena for ungdom; prosjektnavn "Unge kunstkjennere"**.

Arenaen skal fungere som møtested for ungdom, hvor de i fellesskap skal utvikle nye strategier for formidling av samtidskunst til ungdom generelt; formidling av kunst for ungdom av ungdom.

Prosjektets målsetting vil være å:

- prøve ut en ny form for formidling
- finne metoder for økt deltagelse og publikumsutvikling
- styrke kunsthallens fokus på ungdom som publikum, deltager og kulturbruker
- involvere ungdom i institusjonen og samtidskunsten
- skape en multikulturell arena
- åpne opp for kritisk tekning
- gi unge en egen stemme i samtidskunstfeltet

Det er en bevisst strategi fra institusjonens side at eksterne prosjektleder(e) til "Unge kunstkjennere" skal rekrutteres blant kunstnere med innvandrerbakgrunn.

- **Produsentaspirant ved Landmark**

Siden tidlig 2000-tall har Landmark utmerket seg som et svært viktig møtested for det unge, skapende musikk- og DJ-miljøet i Bergen og regionen . Årlig er det rundt 40 000 besøkende som møter opp på de over 200 arrangementene som vi presenterer i samarbeid med våre aktører.

Uten den høye aktiviteten og gode energien Landmark representerer, ville Bergen Kunsthall vært et lang mindre pulserende og dynamisk sted. Vi ser i dag flere eksempler på andre kunstinstitusjoner i Norge som ser til Landmark som en modell for hvordan man kan kombinere kunstnerisk innhold og sosial arena, som en integrert del av institusjonens kjernevirksomhet. For å styrke vår produksjonsarena ønsker Bergen Kunsthall å *knytte til seg en produsentaspirant i prosjektstilling.*

Som et ledd i å bidra til hverdagsintegrering, vil det være en forutsetning for institusjonen at kandidat til stillingen har innvandrerbakgrunn og rekrutteres regionalt/lokalt.

- Prosjektets målsetting vil være å styrke BKHs strategiske satsning på i større grad å nå ut til musikkmiljøet i distriktene/regionen, fortrinnsvis i innvandrer miljøer. Etter vår oppfatning vil dette være med på å bidra til økt mulighet for nye innvandrere til å delta både som utøver og publikum.

Bergens Kunstforening, Bergen Kunsthall er en organisasjon som har bidratt, og som fortsatt ønsker å bidra til hverdagsintegrering. Som et ledd i fremtidig strategi for formidling og utøving av samtidskunst, ønsker institusjonen derfor å øke sitt fokus på interkulturelt arbeid.

Med vennlig hilsen

Martin Clark

direktør